

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 144/21

Λουξεμβούργο, 2 Σεπτεμβρίου 2021

Απόφαση στην υπόθεση C-932/19
OTP Jelzálogbank κ.λπ.

**Η ουγγρική νομοθεσία η οποία απαγορεύει την ακύρωση δανειακής συμβάσεως
συνομολογηθείσας σε ξένο νόμισμα για τον λόγο ότι περιλαμβάνει καταχρηστική
ρήτρα περί της διαφοράς της συναλλαγματικής ισοτιμίας είναι καταρχήν συμβατή
με το δίκαιο της Ένωσης**

*Η εν λόγω νομοθεσία είναι συμβατή με το δίκαιο της Ένωσης, εφόσον καθιστά δυνατή την
αποκατάσταση της νομικής και πραγματικής καταστάσεως στην οποία θα τελούσε ο καταναλωτής
αν δεν υπήρχε η καταχρηστική ρήτρα, ακόμη και εάν η ακύρωση της συμβάσεως θα ήταν
ευνοϊκότερη για τον καταναλωτή*

Το 2007, ένας καταναλωτής συνήψε με ουγγρικές τράπεζες του ομίλου OTP δανειακές συμβάσεις συνομολογηθείσες σε ξένο νόμισμα. Στο πλαίσιο ένδικων διαφορών σε σχέση με τις εν λόγω συμβάσεις, ο καταναλωτής επικαλέσθηκε την ακυρότητά τους προβάλλοντας τον καταχρηστικό χαρακτήρα των ρητρών οι οποίες όριζαν ότι η συναλλαγματική ισοτιμία που ίσχυε κατά την εκταμίευση των δανείων, η οποία αντιστοιχούσε στην τιμή αγοράς του οικείου νομίσματος σε σχέση με το ουγγρικό φιορίνι (HUF), ήταν διαφορετική από εκείνη που ίσχυε για την αποπληρωμή των δανείων αυτών, η οποία απηχούσε την τιμή πωλήσεως του ουγγρικού φιορινιού.

Επιληφθέν κατ' έφεση των ως άνω διαφορών, το Győri Ítéldátbla (περιφερειακό εφετείο του Győr, Ουγγαρία) διαπιστώνει, αφενός, ότι ο Ούγγρος νομοθέτης αντικατέστησε τις καταχρηστικές ρήτρες, όπως είναι οι προαναφερθείσες, με εθνική διάταξη παραπέμπουσα στην επίσημη συναλλαγματική ισοτιμία που καθορίζεται από την Εθνική Τράπεζα της Ουγγαρίας για το οικείο ξένο νόμισμα, όσον αφορά τόσο την εκταμίευση όσο και την αποπληρωμή. Αφετέρου, εκθέτει ότι η ουγγρική νομοθεσία δεν του επιτρέπει να ακυρώσει τις δανειακές συμβάσεις λόγω ακυρότητας των επίμαχων καταχρηστικών ρητρών, μολοντί παρόμοια λύση θα ήταν ευνοϊκότερη για τον καταναλωτή ο οποίος δεν θα επηρεαζόταν από την επέλευση του συμφυούς με τις επίμαχες δανειακές συμβάσεις συναλλαγματικού κινδύνου.

Διατηρώντας επιφυλάξεις ως προς το κατά πόσον είναι συμβατή με την οδηγία περί καταχρηστικών ρητρών¹ η λύση την οποία προέκρινε ο Ούγγρος νομοθέτης για την απάλειψη των καταχρηστικών ρητρών περί της διαφοράς της συναλλαγματικής ισοτιμίας από τις συνομολογηθείσες σε ξένο νόμισμα δανειακές συμβάσεις, το Győri Ítéldátbla υπέβαλε σχετικό ερώτημα στο Δικαστήριο.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η λύση την οποία προέκρινε ο Ούγγρος νομοθέτης ανταποκρίνεται στον επιδιωκόμενο από την οδηγία σκοπό της αποκαταστάσεως της ισορροπίας μεταξύ των συμβαλλομένων μερών και της κατ' αρχήν διατηρήσεως σε ισχύ του συνόλου της συμβάσεως, αποφεύγοντας την εξ ολοκλήρου ακύρωση των συμβάσεων οι οποίες περιέχουν καταχρηστικές ρήτρες επηρεάζουσες την εκτέλεσή τους, όπως είναι αυτές περί της διαφοράς της συναλλαγματικής ισοτιμίας. Περαιτέρω, η οδηγία δεν αντίκειται σε εθνική νομοθεσία η οποία εμποδίζει το επιληφθέν δικαστήριο να δεχθεί αίτημα περί ακυρώσεως δανειακής συμβάσεως λόγω του καταχρηστικού χαρακτήρα ρήτρας περί της διαφοράς της συναλλαγματικής ισοτιμίας, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται ότι η εν λόγω ρήτρα δεν δεσμεύει τον καταναλωτή. Ως εκ τούτου, η διαπίστωση του καταχρηστικού χαρακτήρα της ρήτρας

¹ Οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές (ΕΕ 1993, L 95, σ. 29).

αυτής πρέπει να καθιστά δυνατή την αποκατάσταση της νομικής και πραγματικής καταστάσεως στην οποία θα τελούσε ο καταναλωτής αν δεν υπήρχε η καταχρηστική ρήτρα, ιδίως διά της θεμελιώσεως δικαιώματος προς επιστροφή του οφέλους το οποίο αδικαιολογήτως αποκόμισε εις βάρος του ο επαγγελματίας βάσει της ρήτρας αυτής.

Το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι εναπόκειται στο ουγγρικό δικαστήριο να εξακριβώσει αν η εφαρμοστέα στη διαφορά της κύριας δίκης νομοθεσία καθιστά όντως δυνατή την αποκατάσταση της νομικής και πραγματικής καταστάσεως του καταναλωτή.

Όσον αφορά το ζήτημα εάν το εθνικό δικαστήριο μπορεί, ή ακόμη και οφείλει, να δεχθεί το αίτημα του καταναλωτή για εξ ολοκλήρου ακύρωση της επίμαχης δανειακής συμβάσεως, αντί της ακυρώσεως μόνον της ρήτρας περί της διαφοράς της συναλλαγματικής ισοτιμίας και της αντικατάστασής της από εθνική διάταξη, το Δικαστήριο δίδει αρνητική απάντηση. Πράγματι, η οδηγία περί καταχρηστικών ρητρών δεν επιτρέπει στο επιληφθέν δικαστήριο να στηριχθεί μόνον στον ενδεχομένως ευνοϊκό για τον καταναλωτή χαρακτήρα της ακυρώσεως της επίμαχης συμβάσεως στο σύνολό της. Η δυνατότητα διατηρήσεως σε ισχύ μιας συμβάσεως της οποίας ορισμένες ρήτρες ακυρώθηκαν πρέπει να εξετάζεται κατ' αρχήν, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης καταστάσεως, βάσει των κριτηρίων που προβλέπει το εθνικό δίκαιο.

Ως εκ τούτου, συμφώνως προς το κριτήριο της αντικειμενικότητας το οποίο έχει προκρίνει το Δικαστήριο στη σχετική νομολογία του, **δεν μπορεί η κατάσταση στην οποία τελεί ο ένας από τους συμβαλλόμενους να θεωρείται, στο εθνικό δίκαιο, ως το αποφασιστικό κριτήριο για τη μελλοντική τύχη της συμβάσεως.** Ως εκ τούτου, η βούληση την οποία εκφράζει ο ενδιαφερόμενος καταναλωτής δεν μπορεί να υπερισχύσει κατά την εκτίμηση από τον εθνικό δικαστή του ζητήματος εάν η ουγγρική νομοθεσία καθιστά πράγματι δυνατή την αποκατάσταση της νομικής και πραγματικής καταστάσεως του καταναλωτή.

Υπό τις συνθήκες αυτές, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η ουγγρική νομοθεσία, εφόσον επιτρέπει την αποκατάσταση της εν λόγω καταστάσεως, **πρέπει να θεωρηθεί συμβατή με την οδηγία περί καταχρηστικών ρητρών.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582